

Дарина КИРИЛОВА

*здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

Тетяна НЕДАШКІВСЬКА

*к.ф.н, професор
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

**ВПРОВАДЖЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ У
ВИКЛАДАННІ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ В СУЧАСНІЙ ШКОЛІ:
ПЕРЕВАГИ ТА ВИКЛИКИ**

Наразі вивчення польської мови стає все більш необхідним, різноманітним та цікавим. Практика навчання вимагає урахування індивідуальних особливостей кожної дитини, її темп розвитку, психоемоційний стан, мотивацію, але й має чимало викликів в організації та ресурсному обмеженні. Використання індивідуального підходу є важливим складником в удосконаленні мовної освіти в Україні. Ось чому не втрачає актуальності необхідність вирішення проблемних питань, пошук оптимальних шляхів для реалізації ефективного індивідуального підходу, незважаючи на перешкоди освіти сьогодення, а значить лишається актуальною проблема нашого дослідження.

Проблему використання індивідуального підходу досліджували К. Д. Ушинський, В. О. Сухомлинський, М. О. Данилов, О. Я. Савченко, С. У. Гончаренко, І. П. Підласий та багато інших.

Метою статті є дослідження можливостей використання індивідуального підходу в умовах Нової української школи на уроках польської мови.

В сучасних умовах актуальність застосування індивідуального підходу на уроках польської мови зумовлена політикою НУШ. Концепція нової української школи зауважує, що кожна дитина є особливою, наділена

від природи унікальними здібностями, талантами та можливостями [1, с.6]. Отже, роль вчителів в сучасній освіті безпосередньо стосується партнерства з дітьми, між дітьми, в розкритті їх талантів, підтримці та допомозі. Це зумовлює мету застосування індивідуального підходу на уроці польської мови, якою є організація навчальної діяльності, де буде якомога більше шляхів для виявлення здібностей та можливостей кожного учня .

Задля успішної організації індивідуального підходу в умовах Нової української школи важливо орієнтуватися не лише на засвоєння знань, а й на всебічний розвиток кожної дитини. Крім того, такий підхід сформує умови для дитини самостійно усвідомити свій потенціал, можливості, а також підвищить мотивацію та зацікавленість у вивченні предмета [2, с.46]. На цьому етапі важливим аспектом є розвиток в учнів уміння самоконтролю та самооцінювання, аби дитина усвідомлювала власні досягнення і труднощі.

Реалізація індивідуального підходу потребує врахування емоційного чи психологічного стану, що в умовах сьогодення є надто важливим, можливостей та темпу розвитку кожної дитини, умов для їх втілення та прояву. Учні по різному сприймають, осмислюють та відтворюють матеріал. Одні учні мають краще розвинену мовленнєву компетентність, а інші переважно лінгвістичну чи навчально-пізнавальну. Тобто оцінити, краще чи гірше учень володіє предметом, дуже непросто, адже кожен має різний рівень [3, с.20].

Усі діти особливі і мають різні навички письма, читання, аудіювання та усного мовлення. Тоді перед вчителем постає завдання: ефективно підібрати матеріал, орієнтований під потреби окремого учня, запропонувати альтернативні методи, дібрати різноманітні форми роботи, скоригувати темп навчання та рівень складності завдань [5, с.48].

Важливо зазначити, що у класах також навчаються діти з особливими освітніми потребами і це потребує великої гнучкості в підборі підходів для

організації освітнього процесу. Індивідуалізація навчання дозволяє створити сприятливе, безпечне середовище для кожного. Навчання повинно бути організовано так, щоб усі учні змогли висловлювати власні думки, вчитися, читати, писати, розвивати мовлення незалежно від рівня розвитку чи підготовки. Це забезпечить усім доступність та рівні можливості.

Водночас поряд із позитивними аспектами використання індивідуального підходу є низка деяких недоліків. Передусім це пов'язано із значними часовими витратами та навантаженням на вчителя. Оскільки необхідно добирати різноманітні матеріали, завдання, орієнтовані під різний рівень знань, темп і мотивацію кожної дитини окремо. Поряд із чим варто зазначити, що надмірна диференціація завдань може призвести до порушення цілісності уроку, не завжди буде можливість для роботи у малих чи великих групах. Крім того, є велика нестача методичного й матеріального забезпечення, обмежена кількість адаптованих підручників і дидактичних матеріалів для реалізації індивідуального підходу на уроках іноземної мови [4, с.15].

Застосування індивідуального підходу є вкрай важливим для ефективного навчання з урахуванням особливостей кожної дитини, для забезпечення рівного навчання. Такий підхід передбачає застосування на одному, навіть на кожному уроці одночасно різноманітних методів, форм, прийомів, які забезпечать всебічний розвиток кожної особистості в навчально-виховному середовищі, що не тільки не знімає, а зумовлює формування нових викликів перед системою освіти, перед кожним вчителем зокрема та перед методичною наукою загалом в розрізі створення посібників, у яких представлено матеріали для роботи відповідно до актуальних соціально-психологічних умов життя учнів і вчителів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Концепція Нової української школи : затверджена МОН України. Київ, 2016. 34 с.

2. Назаренко О. В. Реалізація принципу індивідуального підходу в сучасному навчально-виховному процесі/ *Український психолого-педагогічний науковий збірник*. 2021. № 22. С. 45–48. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/18946> (дата звернення: 26.01.2026).
3. Панченко А. Г. Індивідуалізація навчання — джерело підвищення ефективності навчального процесу. *Англійська мова та література*. 2005. № 22–23. С. 13–28.
4. Терещук Г. І. Індивідуалізація навчання в контексті ідей концепції Нової української школи. *Наукові записки. Серія: педагогіка*. 2017. № 2. С. 6–16.
5. Шелестова Л. В. Індивідуалізація навчання як пріоритетний напрям модернізації сучасної освіти. *Педагогічний процес: теорія і практика*. 2011. № 2. С. 45–49.